

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Sihtasutus Hooldekodu Härmalõng
harmalong@harmalong.ee
Mõisahäärberi, Kastre küla, Kastre vald,
62305, Tartu maakond

14.04.2025 nr 5.1-3/10667-1

JÄRELEVALVE AKT

I. ÜLDSÄTTED

- 1.1. Järelevalve teostamise õiguslik alus: sotsiaalhoolekande seaduse (SHS) § 157 lõige 1.
- 1.2. Järelevalve teostamisel kontrolliti väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse (ÜHteenus) osutamise vastavust SHSis ja sotsiaalkaitseministri 19.06.2023 määruses nr 36 „Nõuded väljaspool kodu osutatavale ööpäevaringsele üldhooldusteenusele“ (määrus) sätestatud nõuetele ning majandustegevuse nõuete täitmist tulenevalt majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse (MSÜS) § 30 lõikest 2 Sihtasutuses Hooldekodu Härmalõng (registrikood 90013213).
- 1.3. Järelevalve teostamise kohad:
  - 1.3.1. Mõisahäärberi, Kastre küla, Kastre vald, Tartu maakond, 62305 (edaspidi: Kastre tegevuskoht);
  - 1.3.2. Tööstuse tee 4, Võnnu alevik, Kastre vald, Tartu maakond, 62401 (edaspidi: Võnnu tegevuskoht).
- 1.4. Paikvaatluse aeg: 06.03.2025.
- 1.5. Järelevalve teostajad: Sotsiaalkindlustusameti (SKA) õiguse ja järelevalve osakonna järelevalve talituse juhtivspetsialist Svetlana Kubpart ja peaspetsialistid Aime Koger, Kadri Plato ja Inna Tamm (järelevalvemeeskonna juht).
- 1.6. Järelevalvemenetluses kasutatud meetodid: paikvaatlus, dokumentide vaatlus ja analüüs, vestlused, e-kirjavahetus, päringud andmeregistrites STAR, MTR, TÖR.
- 1.7. Järelevalvetoimingutes osalesid: juhatuse liige Katrina Kütt, vanem-hooldustöötaja Marta Pajo ja juhiabi Eve Tambets.

II JÄRELEVALVE TULEMUSED

Sotsiaalkindlustusamet tuvastas, et Sihtasutus Hooldekodu Härmalõng (Hooldekodu) ei ole täitnud järgmisi õigusaktides sätestatud nõudeid:

2.1. SHS § 21 lõige 2, mille kohaselt teenuseosutaja koostab koostöös teenuse saajaga või juhul, kui teenuse saaja pole kontaktne, teenuse rahastajaga 30 päeva jooksul teenuse osutamise alustamisest arvates isikule hooldusplaani.

Järelevalves analüüsitud E.R., E.M., K.M. hooldusplaanid ei olnud koostatud koostöös teenusesaajaga või rahastajaga 30 päeva jooksul teenuse osutamise alustamisest arvates. Detailsemalt on rikkumine kajastatud akti punktis 3.2.3.

2.2. SHS § 21 lõige 3, mille kohaselt tuleb hooldusplaani koostamisel hinnata hooldusvajaduse kõrval ka tervishoiuteenuse vajadust. Hinnangu tervishoiuteenuse vajadusele annab vastava kvalifikatsiooniga tervishoiutöötaja.

Kontrollitud L.N., E.M., E.R., M.R. hooldusplaanidel tervishoiutöötaja hinnang puudus. Detailsemalt on rikkumine kajastatud akti punktis 3.2.3.

2.3. SHS § 154 sätestab sotsiaalteenuse osutaja tegevusloa kõrvaltingimused ning punkti 1 alusel tuleb teenuse osutajal lisada tegevusloale maksimaalne isikute arv, kellele on lubatud samal ajal teenust osutada.

Hooldekodu ei järginud ÜHteenuse osutamise tegevusloal nr SÜH000121 lubatud maksimaalset isikute arvu. MTRi andmetel on mõlemas tegevuskohas lubatud ÜHteenust osutada maksimaalselt 42-le isikule. Sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistri (STAR) 03.03.2024 andmetel oli Hooldekodus ÜHteenusel kokku (kahes tegevuskohas) 83 isikut. Järelevalve paikvaatlusel selgus, et teenuseosutaja osutas Kastre tegevuskohas ÜHteenust 43le ja Võnnu tegevuskohas 44le teenusesaajale. Detailsemalt on rikkumine kajastatud akti punktis 3.2.7.

Teenusesaajate arv 26.03.2025 STARi väljavõtte järgi ei ületa tegevusloal lubatud. Hooldekodu kõrvaldas rikkumise järelevalve menetluse ajal.

2.4. SoMm nr 36 § 2 lg 3, mille kohaselt peab teenuseosutaja tagama hooldustoimingute tegemisel teenusesaaja privaatsuse, tema tahte ja võimekuse arvestamise. Teenuseosutaja ei ole taganud hooldustoimingute tegemisel kõikidele teenusesaajale privaatsust. Teenusesaajad on majutatud mitmekohalistesse tubadesse, kuid paikvaatlusel selgus, et hooldustoimingutel ei kasutata kõigis tubades sirme, vahekardinaid või muud eraldatust võimaldavad vahendeid. Detailsemalt on rikkumine kajastatud akti punktis 3.2.2.

Võttes arvesse, et Sihtasutus Hooldekodu Härmalõng on asunud järelevalvemenetluse ajal rikkumisi kõrvaldama, ei pea Sotsiaalkindlustusamet otstarbekaks ettekirjutuse tegemist. Järelkontroll Sihtasutuses Hooldekodu Härmalõng toimub peale 01.07.2025.

III. JÄRELEVALVEMENETLUSE KOKKUVÕTE

SKA algatas järelevalvemenetluse Sihtasutuses Hooldekodu Härmalõng 03.03.2025 ning etteteatamata paikvaatlus viidi läbi 06.03.2025.

Hooldekodule on 20.12.2019 väljastatud tähtajatu tegevusluba (SÜH000121). Hooldekodu tegutseb kahes tegevuskohas:

Mõisahäärberi, Kastre küla, Kastre vald, Tartu maakond (Kastre tegevuskoht);

Tööstuse tee 4, Võnnu alevik, Kastre vald, Tartu maakond (Võnnu tegevuskoht).

ÜHteenuse osutamine mõlemas tegevuskohas on lubatud maksimaalselt 42le inimesele.

Paikvaatluse päeval oli Kastre tegevuskohas tööl vanem-hooldustöötaja, kaks hooldustöötajat ja abihooldustöötaja – aktiveerija. ÜHteenuse saajaid oli 43. Paikvaatluse ajal saabus tegevuskohta juhiabi.

Majandustegevuse registrisse (MTR) oli seisuga 03.03.2025 kantud 16 teenust vahetult osutavat töötajat (neist 10 abihooldustöötajat).

Paikvaatluse päeval oli Võnnu tegevuskohas tööl kaks hooldustöötajat, abihooldustöötaja – aktiveerija ja meditsiiniõde. ÜHteenuse saajaid oli 44.

Majandustegevuse registrisse (MTR) oli seisuga 03.03.2025 teises tegevuskohas kantud 17 teenust vahetult osutavat töötajat (neist seitse abihooldustöötajat).

Hooldekodu kodulehel www.harmalong.ee on avaldatud ÜHteenuste osutamist puudutav teave: Hooldekodu kontaktandmed, asukoht, teenuste kirjeldus, kohamaksumuse info (alates 01.04.2025 1395 eurot, millest hoolduskulu on 700 eurot), teave hinnale lisanduvatest kuludest ravimitele, transpordile ja muudele lisateenustele.

Hooldekodus on väljatöötatud mitmeid töökorralduse ja teenuse osutamisega seotud juhiseid (nt kodukord, ametijuhendid, päevakava), mille üldiseks eesmärgiks on kvaliteetse ja eesmärgipärase teenuse osutamine.

Järelevalvemenetluses oli seatud fookus üldtunnustatud kvaliteedipõhimõtete (SHS § 3 lõige 2) järgimisest isikukesksuse, isiku õiguste kaitse (turvalisus) ja kaasamise rakendamisele.

3.1. Majandustegevusnõuete täitmine

Hooldekodu on valdavalt täitnud MSÜS §s 29 sätestatud ettevõtja hoolsuskohustust ning on tulenevalt MSÜS § 30 lõikest 2 teatanud majandustegevusega seotud asjaolude muutumisest (töölepingu sõlmimisest või töölepingu lõppemisest) hiljemalt viie tööpäeva jooksul.

Hooldekodu esitas 11.03.2025 järelevalvemenetluseks vajaminevad dokumendid (sh hooldustöötajate nimekiri, tööajatabelid perioodil jaanuar – märts 2025). Hooldekodu poolt 11.03.2025 esitatud vahetult teenust osutavate töötajate (hooldustöötajad, abihooldustöötajad) nimekirjas oli 31 isikut, MTRi järgi oli vahetult teenust osutavaid töötajaid 33. Hooldekodu esitas täiendatud töötajate nimekirja 14.03.2025, kuhu lisas kaks nime (M.R. ja R.L.) ja korrigeeris MTRis ühe töötaja perekonnanime (U.K.), MTRis tehtud muudatuste järgselt oli asutuse esitatud töötajate nimekiri kooskõlas MTRis olevate andmetega. Järelevalve menetluse ajal 14.03.2025 muudeti MTRis ka abihooldaja H.P. andmeid, kes oli 06.02.2025 saanud hooldustöötaja tase 3 tunnistuse.

3.2. SHSis ja määruses nr 36 sätestatud nõuete täitmine

3.2.1. SHS § 20 lõigete 1 kuni 3 kohustavad teenuseosutajat tagama teenusesaajatele turvalise keskkonna ja toimetuleku, majutamise ja toitlustamise ning abivajadusest lähtuvad hooldus- ja muud toetavad toimingud, mis on määratud hooldusplaanis.

Hooldekodu Kastre tegevuskoht paikneb looduskaunis kohas vanas mõisahoones, kus puudub lift. Et tegevuskoha mõlemal korrusel on liikumiskahjustega teenusesaajaid, on kasutusel trepironija, hoonest väljumiseks on kaldtee, õueala on aiaga piirama. Hooldekodus majutatakse teenusesaajaid ühe- kuni neljakohalistes erineva suurusega tubades, enamikes tubades on 2 - 4 teenusesaajat. Pigem kitsad toad piiravad mõnevõrra teenusesaajate liikumisvõimalusi ja teisaldatavate sirmide kasutamine on raskendatud. Tualetid paiknevad koridoris, osades tubades on kasutusel ka potitoolid. Abi kutsumiseks on kasutusel on kutsunginupud, mida on igas toas vähemalt ühel teenusesaajal.

Hooldekodu Võnnu tegevuskoht paikneb kahekorruselises endises Võnnu haigla hoones, mille esimesel korrusel majutatakse teenusesaajaid kahe - kuni neljakohalistes tubades. Hoone esimesel korrusel on alustatud tubade renoveerimisega. Hoone teisel korrusel on värskest renoveeritud ruumid personalile ja õppeklass. Hoonest väljumiseks on kasutusel kaldtee, tegevuskoha territoorium on aiaga piirama.

Paikvaatluse päeval oli toas nr 4 viis voodit. SKA juhtis tähelepanu täiskasvanute hoolekandeaasutuse tervisekaitsemeetmetele. Juhatuse liige edastas 24.03.2025 foto kohtade arvu vähendamise kohta toas number 4.

3.2.2. SHS § 20 lõike 4 alusel on sotsiaalkaitseminister kehtestanud täpsustatud nõuded väljaspool kodu osutatavale üldhooldusteenele (määrus nr 36).

Määrus nr 36 § 2 sätestab nõuded teenuse sisule, kus on määratletud hooldustoimingud (isikuhooldustoimingud, tervise seisundiga seotud toimingud ning füüsilise, vaimse ja sotsiaalse

aktiivsusega seotud toimingud), mida tuleb teenusesaajatele osutada. Hooldustoimingute teostamisel tuleb tagada teenusesaajate privaatsus, tema tahte ja võimekuse arvestamine ning enne hooldustoimingu tegemist selle sisu selgitamine. Teenuseosutajal tuleb teenusesaaja lähedasele/kontaktisikule anda viivitamatult teavet, kui teenusesaaja seisundis on olulisi muutusi ning võimaldada tutvuda hooldusplaaniga

Töötajate sõnul on selgitustöö hooldustoimingute tegemisel tavapärane tegevus, kus arvesse võetakse teenusesaaja tahet ja võimekust ning vajadusel motiveeritakse teenusesaajat hooldustoimingutes osalema.

Vestlustest teenusesaajate lähedastega selgus, et neid on teavitatud lähedaste tervises seisundi muutustest, lähedastele on hooldusplaanid koostatud, nad on tutvunud teenusesaaja hooldusplaaniga.

Hooldekodu peab tagama hooldustoimingute tegemisel privaatsuse. Kastre tegevuskohas olid sirmid kasutusel nii voodikesksete kui liikuvate teenusesaajate toas, enamjaolt esimesel korrusel, kuid toas nr 9 sirme kasutusel ei olnud.

Paikvaatluse päeval Võnnu tegevuskohas sirme kasutusel ei olnud (näiteks toas nr 6 oli kasutusel potitool, kuid see ei olnud sirmiga eraldatud). Seega ei ole kõigil juhtudel rakendatud privaatsust kaitsvad meetmed (**määruse § 2 lõige 3**) ning ei ole tagatud teenusesaaja õigus privaatsusele. Hooldajate sõnul kasutatakse sirme alati surnu eraldamiseks.

Määruse nr 36 § 2 lõikes 5 on loetletud isikuhooldustoimingud, milles tuleb ÜHteenuse saajat abistada ja/või juhendada.

Hooldekodu toit valmistatakse mõlema tegevuskoha jaoks Kastre tegevuskoha köögis ja transporditakse ka Võnnu tegevuskoha jaotuskööki. Toidukordi on neli, infotahvlitelt olid leitavad söögiajad, päevakava ja muu üldine teave.

Toitlustamine toimub teenusesaajate tubades või söögisaalis. Hooldustöötajad abistavad söömisel ja joomisel. Teenusesaajatel olid olemas veega täidetud joogitopsid, Hooldekodus on kasutusel jootmise jälgimislehed. Suure hooldusvajadusega teenusesaajaid (voodikesksed, dementsusega inimesed) on juhatuse liikme sõnul Kastre tegevuskohas seitse ja Võnnu tegevuskohas 10.

Hooldekodus on kasutusel ratastoolid, tugiraamid, lamatiste vastased madratsid, vajadusel Hooldekodu abistab abivahendite rentimisel. Teenusesaajatel on võimalus kasutada liikumiseks ka Hooldekodu poolt soetatud abivahendeid (käimisraamid, ratastoolid, tugikepid jm), kasutusel on asendiravi jälgimislehed.

Teenusesaajad kasutavad isiklikke riideid ja jalanõusid, Hooldekodul on oma rõivavaru. Riiete pesemine toimub Hooldekodus, voodiriiete pesemine toimub pesumajas Tartus.

Suuhügieenitoimingute tegemine dokumenteeritakse, millal ja kuidas on toiming tehtud, vajadusel lisatakse tähelepanekud suu seisundi kohta. Toiminguid teevad teenusesaajad ise, vajadusel puhastavad proteese hooldustöötajad, teenusesaajad vajavad suuhügieenitoimingute meeldetuletust ja juhendamist.

Mähkmevahetus toimub vähemalt kaks korda ööpäevas, peale ärkamist ning enne magamaminekut. Mähkmevahetuse vajadust kontrollitakse päeva vältel ning vajadusel teostatakse mähkmevahetus sagedamini.

Hooldekodu abistab ja juhendab teenusesaajaid üle keha pesemisel, pesemine toimub kogu nädala vältel, igal teenusesaajal on pesemiseks kindel nädalapäev, pesemise toiminguid teeb sellel päeval tööl olev hooldustöötaja. Arvestatakse teenusesaaja individuaalsete soovidega ja pesemissagedust saab suurendada. Hooldustöötajate vestlustest selgus, et üle keha pesemine toimub seitsme päeva tagant, sama kinnitasid ka intervjuueeritud teenusesaajad.

Pesupäeval vahetatakse ka teenusesaaja riided ja voodipesu ning korrastatakse küüned ning meestel teostatakse habemehooldus. Teenusesaajatele võimaldatakse lisatasu eest juuksuriteenust ja pediküüri.

Avalikele teenustele juurdepääsu korraldavad lähedased või Hooldekodu, kasutades lisatasu eest tellitavat invatransporditeenust või Hooldekodule kuuluvat autot, vajadusel tagatakse ka saatja.

Hooldustöötajad omavad teavet ja toimetavad teenusesaaja surma korral Hooldekodu poolt välja töötatud käitumisjuhendile ja varasematele kokkulepetele lähedastega.

Tervises seisundiga seotud toimingud (määrus nr 36 § 2 lõige 6) on Hooldekodus korraldatud. Hooldekodul on sõlmitud tervishoiuteenuse osutamise koostööleping Hoole OÜ-ga. Hoole OÜ teeb omakorda koostööd J-Pharm OÜ, kes teostab teenusesaajate ravimite personaalse

pakendamise. Hooldekodus toimub teenusesaajate tervisenäitajate jälgimine meeskonnatööna, kus hooldustöötajad tegutsevad meditsiiniõe juhendamisel ja vastutusel, õde dokumenteerib tervises seisundiga seotud tähelepanekud ja toimingud meditsiiniinfosüsteemi. Meditsiiniõde teeb koostööd teenusesaaja perearstiga, järgib teenusesaajate raviskeeme, jagab hooldustöötajatele teavet suuliselt, juhendab ja paneb märkmikusse ning infotahvlile kirja, millised toimingud on hooldustöö käigus vajalik täiendavalt teha. Vestlustest hooldajatega selgus, et meditsiiniõde viibib mõlemas tegevuskohas kolmel päeval nädalas ja nõustab ka telefonitsi majast eemal viibides. Hooldajate sõnul tekitab ärevust kiirabi poole pöördumine, kaheldakse väljakutse vajalikkuses, peljatakse kriitikat, et kiirabi kutsumine ei ole põhjendatud.

Hooldekodu mõlemas tegevuskohas pakutakse teenusesaajatele füüsilise, vaimse ja sotsiaalse aktiivsusega seotud toiminguid (määrus nr 36 § 2 lõige 7). Hooldekodu mõlemas tegevuskohas töötab abihoolustöötaja- aktiveerija ning päevakava kohaselt toimuvad eesmärgi- ja meelepärased tegevused. Paikvaatluse päeval olid paljud teenusesaajad mõlemas tegevuskohas üldalal ja tegevustega haaratud. Kastre tegevuskohas toimus ettelugemine, Võnnu tegevuskohta toodi raamatukogust lugemiseks ajakirju ja raamatuid.

Teenusesaajatele võimaldatakse värskes õhus viibimist (määrus nr 36 § 2 lõike 7 p 2), seda kinnitasid intervjuud lähedastega ja päevakava. Hooldekodu mõlema tegevuskoha looduskaunist keskkonda ja õues viibimise võimalusi tunnustasid ka KOVid. Dementsusega teenusesaajate turvalisuse tagamiseks on otstarbekas rajada piiratud õueala osa.

SKA seisukoht: Hooldekodu tagab määruse § 2 lõikes 5 loetletud isikuhooldustoimingud.

3.2.3. SHS § 21 sätestab hooldusplaani koostamise kohustuse ja hooldusplaani sisu.

SHS § 21 lõike 2 kohaselt tuleb hooldusplaani koostada 30 päeva jooksul alates teenuse osutamise alguskuupäevast, kaasates koostamisse teenusesaaja või teenuse rahastaja.

Järelevalve käigus läbiviidud vestlustest personaliga ja juhatuse liikme kirjalikest vastustest selgus, et hooldekodu mõlemas tegevuskohas koostab hooldusplaani vanem-hooldustöötaja, kes võtab arvesse saabumisel kogutud info (lähedaste ütlused, KOVi poolne abivajaduse hindamine) kaasates ka hooldajaid, abihoolustöötajat-aktiveerijat ja meditsiiniõde.

Kastre tegevuskohas paiknesid hooldusplaani personaliruumis ja olid vajadusel hooldajatele kättesaadavad. Hooldusplaani olid 09.12.2024 tööd alustanud vanem-hooldustöötaja Marta Pajo sõnul tema poolt ülevaatamisel või koostamisel.

Kohapeal tutvuti K.M., L.N., E.J. ja M.R. hooldusplaani ja paluti veel esitada E.R. ja E.M. plaani.

Võnnu tegevuskohas paiknesid hooldusplaani juhiabi Eve Tambetsi sõnul personaliruumis, lukustatud kapis. Hooldusplaani eest vastutav vanem-hooldustöötaja viibis haiguse tõttu eemal, hooldusplaani ei olnud tööle olnud töötajatele (hooldajatele) vajadusel kättesaadavad.

Hooldekodu esitas kõik palutud hooldusplaani 11.03.2025.

Esitatud plaani kontrollimisel selgus:

Kastre tegevuskohas olid hooldusplaani koostatud hiljem kui 30 päeva möödumisel alates ÜHteenusele saabumisest:

Paikvaatlusel kontrollitud K.M. (30.01.2025 teenusele tulnud) toimikus oli ainult esileht, plaaniga ei olnud võimalik tutvuda. 11.03.2025 esitatud hooldusplaani selgus, et see oli koostatud 27.02.2025. 08.07.2024 teenusele tulnud E.R. hooldusplaani oli koostatud ühtedel andmetel 08.12.2024 ja teistel andmetel 08.12.2025 ning allkirjastatud 09.12.2024 tööd alustanud vanem-hooldustöötaja poolt. 28.09.2024 teenusele tulnud E.M. plaani oli koostatud 10.03.2025.

Võnnu tegevuskohas koostatud hooldusplaani (E.E., V.V., E.S.) olid koostatud tähtaegselt (30 päeva jooksul alates teenusesaaja ÜHteenusele asumisest).

SKA seisukoht: Hooldekodu ei täida Kastre tegevuskohas SHS § 21 lõikest 2 tulenevat nõuet koostada hooldusplaani mitte hiljem kui 30 päeva möödumisel alates ÜHteenusele saabumisest.

SHS § 21 lõike 3 kohaselt tuleb koos hooldusvajadusega vastava kvalifikatsiooniga tervishoiutöötaja poolt ära hinnata ka tervishoiuteenuse vajadus.

Kastre tegevuskohas kontrollitud L.N. 02.01.2025 koostatud hooldusplaani, E.R. 08.12.2024 koostatud hooldusplaani ja E.M. 10.03.2025 koostatud hooldusplaani tervishoiutöötaja hinnang puudus.

Võnnu tegevuskohas koostatud hooldusplaani (E.E., V.V., E.S.) olid koostatud koos vastava kvalifikatsiooniga tervishoiutöötajaga ning tervishoiuteenuse vajadus oli hinnatud.

SKA seisukoht: Hooldekodu ei täida Kastre tegevuskohas SHS § 21 lõikest 3 tulenevat nõuet hinnata koos hooldusvajadusega vastava kvalifikatsiooniga tervishoiutöötaja poolt ära ka tervishoiuteenuse vajadus.

SHS § 21 lõike 4 kohaselt peab hooldusplaani sisaldama hooldusteenuse osutamise eesmärgi, eesmärgi saavutamiseks vajaminevaid tegevusi ja sagedus ning teenuseosutaja hinnangut eesmärgi saavutamise kohta.

Kontrollitud plaanid sisaldasid hooldusteenuse osutamise eesmärgi, eesmärgi saavutamiseks vajaminevaid tegevusi ning sagedust.

SHS § 21 lõike 5 kohaselt peab hooldusplaani üle vaatama ja vajadusel korrigeerima vähemalt kord poolaastas.

Kastre tegevuskohas kontrollitud 01.03.2020 teenusele saabunud E.J., 20.01.2023 teenusele saabunud L.N. hooldusplaani nähtus, et teenuseosutaja on hooldusplaani üs kord poolaastas üle vaadanud.

23.09.2022 teenusele saabunud M.R. hooldusplaani ei nähtu, et teenuseosutaja on hooldusplaani üs kord poolaastas üle vaadanud.

Võnnu tegevuskohas E.S hooldusplaani on teenuseosutaja tähtaegselt üle vaadanud, E.E. ja V.V. ülevaatamise tähtajad ei ole veel kätte jõudnud.

Hooldajate sõnul ei ole hooldusplaani koostamine nende ülesanne, kuid nad annavad hooldusplaani koostamiseks sisendi ja tutvuvad valmis plaaniga. Hooldusplaani sisaldavad teenuse osutamise individuaalseid eesmärgid, tegevusi ja nende sagedust ning hinnangut tegevuste elluviimise kohta. Vestlustest teenusesaajatega selgus, et nad pigem ei ole teadlikud hooldusplaani koostamisest. Teenusesaajate lähedased pigem on teadlikud hooldusplaani koostamisest, kuid hooldusplaani ülevaatamisest vähemalt kord poolaastas, teadlikud ei ole. Kontrollitud hooldusplaani olid valdavalt kuue kuu möödumisel üle vaadatud.

SKA seisukoht: Hooldekodu on valdavalt täitnud SHS § 21 lõikest 5 tulenevat nõuet vaadata üle hooldusplaani vähemalt kord poolaastas ja vajadusel korrigeerima.

3.2.4. SHS § 22 lõiked 1 kuni 4 sätestavad teenuseosutaja kohustuse tagada ööpäevaringselt personali olemasolu, kelle kvalifikatsioon ja koormus võimaldavad tegevusi ja toiminguid viisil, mis on kindlaks määratud hooldusteenust saavate isikute hooldusplaani. Hooldusteenust osutavad vahetult hooldustöötaja ja abihooldustöötaja, viimase tööd juhendab hooldustöötaja.

Kastre tegevuskohas töötab ÜHteenuse tagamiseks kokku kuus hooldajat ja kümme abihooldajat, neist hooldaja kutse omandamiseks õpib viis.

Võnnu tegevuskohas on hooldus- ja abihooldustöötajaid 17, kuuest abihooldustöötajast õpib üks. Juhatuse liikme sõnul koostab Hooldekodu töötajad tabelid juhiabi. Need koostatakse asutuse üleselt ja viisil, et olemas on personal, kelle kvalifikatsioon ja koormus võimaldavad tegevusi ja toiminguid, mis on kindlaks määratud hooldusteenust saavate isikute hooldusplaani ning abihooldajat juhendab hooldustöötaja. Kontrollitud töötajad tabelitest (jaanuar 2025 kuni märts 2025) nähtub, et hooldustöötajad töötavad vastavalt graafikule 8-, 12- või 24- tunnistes vahetustes, kus abihooldustöötajad töötasid hooldustöötaja juhendamisel.

SKA seisukoht: Hooldekodu on täitnud SHS § 22 lõigete 1-4 nõuded.

Käesoleval hetkel ei ole Hooldekodul täidetud nõue 01.07.2026 rakenduvale töötajate arvule. Hooldekodul tuleb 01.07.2026 aastaks (määrus nr 36 §d 3 ja 4) tagada teenuse osutamise tegevuskohas vähemalt ühe hooldustöötaja kohalolek kuni 36 teenusesaaja kohta ööpäevaringselt ja lisaks vähemalt ühe hooldustöötaja või abihooldustöötaja kohalolek kuni 12 teenusesaaja kohta päevasel ajal 12 järjestikuse tunni jooksul.

3.2.5. SHS § 22 lõike 5 kohaselt ei tohi teenust vahetult osutada isik, kelle karistus tahtlikult toimepandud kuriteo eest võib ohtu seada teenust saama õigustatud isiku elu, tervise ja vara.

Järelevalve käigus kontrolliti karistusregistrist teenust vahetult osutatavate töötajate karistatust, Hooldekodu juhatus liikme sõnul esitavad töötajad tõendi tööle tulles ning üks kord aastas palutakse Karistusregistri väljavõtet värskendada, tavaliselt toimub see koos aasta arenguvestlusega.

3.2.6. SHS § 22¹ lõike 6 kohaselt avalikustab ÜHteenuse osutaja teenuskoha maksumuse hooldustöötajate ja abihooldustöötajate tegelike kulude (tööjõukulud, tööriietuse, isikukaitsevahendite, tervisekontrolli, vaktsineerimise, koolituse ja supervisioonide kulud) maksumuse ühe teenusesaaja kohta.

Hooldekodu hinnakirja kohaselt on ÜHteenuse kohamaksumus kuus alates 01.04.2025 1395 eurot, millest hoolduskomponent ühe inimese kohta kuus on 700 eurot. Rahandusministeeriumi koostatud hoolduskulu mudeli soovitusliku näidiskalkulaatori andmetel (2024 a.) peaks Hooldekodus hoolduspersonali kulu töötajate nimekirja alusel (33 hooldustöötajat) olema ühe teenusesaaja kohta kuus keskmiselt 873 eurot. Kalkulaatoris on hooldus- ja abihooldustöötaja töötasudena arvesse võetud meditsiinisüsteemis töötavate hooldus- ja abihooldustöötajate töötasud.

3.2.7. SHS § 154 sätestab sotsiaalteenuse osutaja tegevusloa kõrvaltingimused ning punkti 1 alusel lisatakse tegevusloale maksimaalne isikute arv, kellele on lubatud samal ajal teenust osutada.

Hooldekodule on 20.12.2019 välja antud tähtajatu tegevusluba nr SÜH000121, kus Kastre ja Võnnu tegevuskohas on lubatud osutada ÜHteenust maksimaalselt 42le isikule.

Järelevalvemenetluses tuvastati, et Hooldekodu ei järginud ÜHteenuse osutamisel tegevusloal lubatud maksimaalset isikute arvu. Sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistri (STAR) 03.03.2025 väljavõttest selgus, et Hooldekodus on ÜHteenusel kokku 85 isikut (43 teenusesaajat esimese tegevuskohas ja 42 teenusesaajat teises tegevuskohas). Järelevalve paikvaatlusel selgus, et Kastre tegevuskohas oli kokku 43 ja Võnnu tegevuskohas 44 teenusesaajat. Hooldekodu oli ÜHteenusele vastu võtnud kolm teenusesaajat enam kui tegevusloal lubatud.

SKA juhtis rikkumisele tähelepanu. Juhatuse liikme sõnul viisid nad järelevalvemenetluse ajal teenusesaajate arvu kooskõlla tegevusloal lubatuga. Teenusesaajate arv 26.03.2025 STARi väljavõtte järgi ei ületa tegevusloal lubatud.

IV. TÄHELEPANEKUD/ETTEPANEKUD/SOOVITUSED

- 4.1.** SKA juhib tähelepanu, et hooldus- ja abihooldustöötajaid puudutavatest muudatustest (tööle asumine, töösuhte lõpetamine) tuleb MTRi kaudu teavitada SKAd viie tööpäeva jooksul. Hooldus- ja abihooldustöötajale SHSis sätestatud nõuded on üks tegevusloa kontrolli ese, mistõttu on oluline, et nende kõikide puhul on nõuded täidetud.
- 4.2.** Mõlema tegevuskoha õueala turvaliseks arendamisel teha koostööd Dementsuse Kompetentsikeskusega.
- 4.3.** Motiveerida hooldustöötajaid kasutama hooldusplaane hooldustoimingute tegemise alusdokumendi ja töövahendina.
- 4.4.** Kaasata hooldusplaani koostamisse ja tutvustada hooldusplaani teenusesaajatele ja selgitada nende lähedastele plaanide ülevaatamise eesmärki.
- 4.5.** Kasutada ametinimetusi viisil, et need oleksid erinevates dokumentides ja igapäevases tööprotsessis samad ja üheselt mõistetavad (näit paikvaatlusel nimetati abihooldustöötaja-aktiveerijat tegevusjuhendajaks, vanem-hooldustöötajat hooldusjuhiks).
- 4.6.** Koostöös meditsiiniõega läbi arutada ja koostada hooldajate selge tegutsemise juhised, et vähendada töötajate ärevusseisundit kriisiolukorras, s.h. kiirabi kutsumisel ja kinnistada esmaabi koolitustel õpitut.

(allkirjastatud digitaalselt)
Inna Tamm
peaspetsialist (järelevalve)